

9 grudnia 2015 r.

Podejmowanie decyzji w oparciu o fakty wymaga wysokiej jakości danych: w statystykę warto inwestować

Europejska Rada Konsultacyjna ds. Zarządzania Statystyką (ESGAB) w swoim sprawozdaniu za 2015 r. wzywa rządy do udostępnienia niezbędnych zasobów, które pozwolą sprostać obecnemu zapotrzebowaniu na statystyki, a – przede wszystkim – umożliwią inwestowanie w ich dalszy rozwój. Przewodniczący ESGAB Martti Hetemäki twierdzi, że: „Unia Europejska jest dość wyjątkowa, jeżeli chodzi o to, w jakim stopniu jej polityka w różnych dziedzinach opiera się na danych statystycznych. Należy zapewnić wysoką jakość statystyk europejskich przez przestrzeganie wysokich standardów zawodowych we wszystkich państwach członkowskich”.

W polityce UE i politykach krajowych coraz częściej stosuje się wskaźniki statystyczne, by monitorować cele wyrażone ilościowo. Rzetelna i bezstronna statystyka publiczna wysokiej jakości jest zatem niezbędnym elementem infrastruktury UE i państw członkowskich, wymagającym ciągłych inwestycji. Niezwykle istotne jest zatem, aby decydenci zapewnili Eurostatowi i krajowym urzędom statystycznym odpowiednie zasoby, tak aby urzędy te mogły wypełniać swoją misję, jaką jest tworzenie wysokiej jakości statystyk. Większa przejrzystość w kwestii kosztów tworzenia statystyk pomogłaby rozwiązać problem efektu „gapowicza”. Polega on na tym, że dobra publiczne dostarczane są w niewystarczającej ilości, ponieważ ich użytkownicy mogą z nich korzystać, nie przyczyniając się wcale lub tylko w niewielkim stopniu do pokrycia kosztów ich wytworzenia. Eurostat i krajowe organy odpowiedzialne za statystykę, które korzystają ze środków budżetowych w celu sfinansowania dóbr publicznych, muszą być w stanie wykazać koszty swoich produktów i usług statystycznych, do czego szczególnie przydatne może być stosowanie skutecznych systemów rachunkowości kosztów.

Europejski System Statystyczny (ESS) musi utrzymać wysoką jakość statystyk, a jednocześnie dostosowywać się do szybkich zmian w społeczeństwie. ESS stoi w obliczu trwającej rewolucji danych, która oznacza wyzwania dla statystyki publicznej. ESS musi pokierować działaniami w celu zbadania nowych możliwości, a także dostosować swoje standardy jakości. Ponadto w niektórych krajach obserwuje się proces regionalizacji, który wiąże się z przeniesieniem odpowiedzialności na władze lokalne i regionalne. Krajowe urzędy statystyczne w takich państwach muszą pełnić rolę kierowniczą, a także dysponować uprawnieniami, które umożliwią im skuteczną koordynację w trosce o zapewnienie przestrzegania zasad Europejskiego Kodeksu Praktyk Statystycznych.

Wiarygodność procesu podejmowania decyzji w oparciu o fakty buduje się na zaufaniu do obiektywności i uczciwości statystyk publicznych. Dlatego też tak istotny jest sposób postrzegania przez użytkowników jakości statystyk w państwach członkowskich UE. W związku z tym ESGAB wzywa rząd grecki do aktywnego budowania i utrzymywania atmosfery zaufania do greckiego systemu statystycznego. Utrzymanie zasady niezależności zawodowej w odniesieniu do Urzędu Statystycznego Grecji jest absolutnie konieczne, aby nie dopuścić do powtórzenia wydarzeń, jakie miały miejsce na początku i pod koniec pierwszej dekady XXI w.

Część sprawozdania poświęcono także monitorowaniu postępów Eurostatu we wprowadzaniu usprawnień zaleconych w ramach ubiegłorocznego przeglądu partnerskiego. W toku przeglądu uznano, że Eurostat wywiązuje się z wdrażania planu usprawnień. ESGAB podtrzymuje jednak swoje stanowisko — mimo rozbieżności opinii¹ — w kwestii zaleceń na temat rekrutacji i zwolnienia dyrektora generalnego Eurostatu i kadry kierowniczej wyższego szczebla.

---

¹ Zob. sekcja 3.1 sprawozdania.

Dodatkowe informacje

Sprawozdanie ESGAB za 2015 r. wraz z krótkim streszczeniem dostępne jest na stronie internetowej ESGAB (<http://ec.europa.eu/esgab/>).

Dane kontaktowe dla mediów

Aby przeprowadzić wywiad z przewodniczącym ESGAB panem Marttim Hetemäkim, należy skontaktować się z sekretariatem ESGAB, panią Heli Lehtimäki (estat-esgab@ec.europa.eu), tel. +352 4301-36484.

Informacje na temat ESGAB

ESGAB² przeprowadza niezależną ocenę stanu wdrożenia kodeksu praktyk. Dąży ponadto do umocnienia zasad niezależności zawodowej, integralności oraz odpowiedzialności w Europejskim Systemie Statystycznym, jako że stanowią one zasadnicze elementy kodeksu. Dbą także o podnoszenie jakości statystyki europejskiej. ESGAB liczy siedmiu członków. Do zadań ESGAB należy opracowywanie rocznego sprawozdania dla Parlamentu Europejskiego i Rady na temat stanu wdrożenia kodeksu przez Eurostat i Europejski System Statystyczny jako całość. ESGAB doradza również Komisji (Eurostatowi) w kwestii środków ułatwiających proces wdrażania kodeksu.

Europejski Kodeks Praktyk Statystycznych (kodeks)

Europejski Kodeks Praktyk Statystycznych³ określa standardy dotyczące opracowywania, tworzenia i upowszechniania statystyk europejskich. Opiera się przy tym na wspólnej definicji jakości w statystyce stosowanej w Europejskim Systemie Statystycznym (ESS obejmuje krajowe urzędy statystyczne i Eurostat). Kodeks jest instrumentem samoregulacyjnym, który zawiera 15 zasad odnoszących się do otoczenia instytucjonalnego, w którym działają unijne i krajowe organy statystyczne, oraz do tworzenia i upowszechniania statystyk. Wdrażanie kodeksu ułatwia zestaw wskaźników dobrych praktyk towarzyszący każdej zasadzie.

Europejski System Statystyczny⁴ (ESS) jest partnerstwem pomiędzy organem statystycznym Unii Europejskiej, którym jest Komisja (Eurostat), oraz krajowymi urzędami statystycznymi i innymi organami krajowymi odpowiedzialnymi w każdym państwie członkowskim za opracowywanie, tworzenie i rozpowszechnianie statystyk europejskich.

Przeglądy partnerskie

Przeglądy partnerskie⁵ stanowią element strategii Europejskiego Systemu Statystycznego przyjętej w celu wdrożenia kodeksu praktyk. Ich celem jest zwiększenie integralności, niezależności zawodowej i odpowiedzialności urzędów statystycznych wchodzących w skład ESS. Pierwsza runda przeglądów partnerskich została przeprowadzona w latach 2006-2008; druga rozpoczęła się w grudniu 2013 r. i jeszcze nie jest zakończona. Obydwie rundy obejmują zarówno państwa członkowskie UE, jak i państwa EFTA. Europejska Rada Konsultacyjna ds. Zarządzania Statystyką (ESGAB) przeprowadziła tego rodzaju przegląd w odniesieniu do Eurostatu, korzystając z metodyki opracowanej na potrzeby przeglądów partnerskich krajowych urzędów statystycznych z pewnymi dostosowaniami uwzględniającymi specyfikę Eurostatu.

² <http://ec.europa.eu/esgab/>.

³ <http://ec.europa.eu/eurostat/web/quality/european-statistics-code-of-practice>.

⁴ <http://ec.europa.eu/eurostat/web/european-statistical-system/overview>.

⁵ <http://ec.europa.eu/eurostat/web/quality/peer-reviews>.